

20

Բ.Ս.Ր.Ա.

Մանկանի Էփեսոս

20

Բ.Ս.Ր.Ա.

Հաղթանակի և Կրիստոսի շքանշան

Թաղապետի և Կրիստոսի շքանշան
Թաղապետի և Կրիստոսի շքանշան
Թաղապետի և Կրիստոսի շքանշան

Գալաթիա, Ազգայնականություն,
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները

مطبعة واداره خانه
چشمه میدانده ۲۹۸ نومرو
محل مخصوص

نظرة افکار
صاحب امتیاز و مدیر مسئول
فرهنگت یافسان

1300 ԹԵՄԻՍԻՉ

ՍՍ.Հ.Ի.Պ. ԻՄՊՐԻՆՏՈՐ ԿԱՐՈՒՄԵՆՏ Գ. ՓԱՆՈՍՏԵԱՆ

1306 ՉԻԼԻՍԿԻ 19

ՏԱՆԻՒԼԻԵՆ

ՄԱՊԵՏՆԻ ՉԻԼԻՍԿԻ
ՄԻՆԻՍԿԻՆԵՆ

Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները

ՊԱՊԵՏՆԻ

Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները

ԹԵՄԻՍԻՉ

Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները

ԹԵՄԻՍԻՉ

Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները

ԲՈՍՏՈՆԻ

Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները

ԳԱՄԵՐԻՍՏԱՆԻ

Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները

ՄԵՐԵՆԻՍԿԻ

Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները

Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները

Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները

Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները

Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները

ԿԵՆՏՐՈՆ

Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները

ԿԵՆՏՐՈՆ

Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները

ԳԱՄԵՐԻՍՏԱՆԻ

Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները

ՄԵՐԵՆԻՍԿԻ

Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները

(ԿԵՆՏՐՈՆ)

Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները

18 ՉԻԼԻՍԿԻ 306

16 ՉԻԼԻՍԿԻ 305

(ԿԵՆՏՐՈՆ)

Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները

Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները

ՍԱՅՑԻ

Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները

Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները

100 ՉԻԼԻՍԿԻ

10 ՉԻԼԻՍԿԻ

(ԿԵՆՏՐՈՆ)

Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները

36 ՉԻԼԻՍԿԻ

Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները

ՄԵՐԵՆԻՍԿԻ

Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները

ՄԵՐԵՆԻՍԿԻ

Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները
Չարիքի մեղքները, Չարիքի մեղքները

օնունճուտան աղճէ ալան շալուս
պալա տօլանտըրընը Կապուս օլունա-
մազ:

Պազաթ, մուսայէն պիւր իշտէ
կաթիմալ իթմէք շարթը իլէ աղ ճէ
պլըպ ումուրը զաթիլեքսինէ սարֆ
կաթէն, պիւր չէնէտին զահրընա
կազըրմազ սըղըն ալաճաղընա մահ
սուպէն բարա ալըպուա, սօնրա ին-
քեար իտէրէք, պէտէլի սէնէտի
թէմամէն ալան, թէմամէն թահ-
պիլ իտէնէք, թէմահիւտ իլէ ա-
սըլըպ պիւր իւմիտ վէրէրէք բարա
ալանլար, հալը իֆլաալարընը քէթմ
կաթիլ, չունտան պունտան իս-
թիզըպ իտէն միւֆլիսլէր, իֆլայի
տէյն իթմէքսիլին տէսիսէ իսթի-
մալըլա մադպուզ ոէնէտի ալան
մէտեռնլար, ճէպլէթինտէ բարա
օլմաուրըն հալտէ, լօգանթալարա
կիւրիպ էնվայի մէշըռալաթ վէ մէ-
քիւրաթ չիւրպ վէ թէնավիւր ի-
տէնլէր վէ նօգանտ տիւրհէմի թէ-
մամ օլմազ իւզըն իսթիմալ իտէ-
րէք միւշթէրիկի իղլար վէ իղֆալ
կաթէն սաթընըլար տօլանտըրընը
օլմազ իւզըն թանըլըլար, պի-
րինճախինէ ճէղա թէրէթ իւպ իթ-
մէտիկի հալտէ, պու իթինճի գըռմ
միւշճաղաթ ծըլանուրլար:

(Տէվէթ)

Թ Շ Ո Ւ Ռ Ն Ե Ր

Ձիւրկիւրեան էֆէնտի թէրճէմսի
օլուպ, վէ Պէրպէրեան տալարանտա
Բէսիմէր իլէ միւշթէյն օլունուր հալ-
տէ թապ ու թէմսիլ օլունմագտէ պուն-
լունան մէգըլըր նաուրի իւլէմալ քի-
թապըն էնտինմի ճիւրի տալիս չըգըլը
տըր:

ՄԱՆՁՈՒՄԷՒ ԷՖԲԵՍՐ, փարիզտէ
Էպրանտա տէ գէնվալիտտէ քեալին
Ֆրանսա միւսթէմիլքեաթը չիւպէսինին
Մալիւմաթը թիւճճաթիլեքսի տաեիրէ-
սինտէ պունլունմագտէ օլունուրեան,
1889 փարիզ Սէրկիլ Ոճմուրիսիլիպի-
եարէթ իտէն գէվաթ, մէճճանէն օ-
գունեալիլիլէր:

ՄԷԲԵԹՈՒԿ

ՄԱՆՁՆԻՍՏՏՈՆ

Դէպքերն հետզհետէ միմեանց
յաջորդելով անկարելի կը լինէր մեզ
գրիչ ձեռք առնուլ, և Մալիւմա-
թի մէջ վերջերս պատահած ցաւա-
լի անցքերն ի հրապարակ հանել:
Այլ որովհետեւ նիւթերն օր ըստ օրէ
կը բազմապատկին, ուստի և հարկ
զանձին համարեցայ ցարդ անցած
դարձածներն համառօտակի և ա-
մենայն հաւատարմութեամբ ի հը-
րապարակ հանել իւր աշխարհի,
որ սակայն կարծեմք չգտնուիր մի
հայ որ հետաքրքիր չլինի այս հան-
րածանօթ խնդրոյն վերջերս աւելի
յուզմունք պատճառող պարագա-
ւից ճշգրտութեամբ Պատմինք ու-
րեմն:

Նախընթաց ամսոյ 31-ին վերջա-
պէս քաղաքի ժամանեց վիճակիւ
Պատրիարքական փոխանորդ Գեր-
թիմէսի Մ. Վ. Սլավադեան ընկերակ-
ցութեամբ մի քահանայի և մի բա-
րապանին Զմիւռնիոյ Առաջնորդա-
րանի, փոխանորդ հայրը որքան չէր
ուզած պաշտօնապէս յայտնել իւր
ուղեւորութեան ժամանակը, սա-
կայն և այնպէս անուղղակի կերպիւ
լուր կը հասնի քաղաքիս երեւելի-
ներէն Մեծ. Կարապետ էֆ. Ուն-

ճեանի՝ իւր եղբոր Մեծ. Յակոբ Էֆ.
Ունճեանի մի նամակաւ, որ լսած
լինելով փոխանորդ հօր այն աւուր
անհրաժեշտ ուղեւորութիւնն՝ գը-
րած էր իւր մեծ եղբոր: Սա առանց
վարանելու կը փութայ ի կայարան
առաւօտեան շոգեկառքի գալըս-
տեան պահուն, այլ իւր յոյս ի դե-
րեւ կ'ելլէ, ուստի կ'ստիպուի ե-
րեկոյեան շոգեկառքի պահուն կըր-
կին երթալ ի կայարան, և այս ան-
գամ իրօք եկած էր փոխանորդ
հայրը. և ամենքը ի միասին հեծ-
նելով ի կեռք, կը հասնին ի թաղ
հայոց և անտի յԱզգ. Խորհրդա-
րան՝ որ գրեթէ թաղին կեդրոնն
հաստատուած է հայոց եկեղեցւոյն
մէջ: Մեծ. Կարապետ էֆ. թէպէտ
կը հրաւիրէ զփոխանորդ հայրն սոյն
երեկոյ հիւր լինել իրենց տունն,
սակայն փոխանորդ հայրն ամենայն
խոհմութեամբ կը մերժէ նորա հը-
րաւէրն՝ որ և է կասկածանաց տե-
ղի չտալու համար, և ուղղակի կը
մտնէ յեկեղեցի և անտի կ'ելլէ ի
Խորհրդարան հանգիստ ընելու հա-
մար: Այս լուր կայծակի արագու-
թեամբ կը տարածուի ամբողջ քա-
ղաքը և ոմանց կողմէ ուրախու-
թեամբ, ոմանց կողմէ տրտմու-
թեամբ և ոմանց կողմէ ալ բարկու-
թեան ցոյցերով կընդունուի: Ավեր
ոք յոտին են. վարդապետը եկեր
է. առաջնորդը եկեր է. փոխանոր-
դը եկեր է և այլն և այլն խօսքերով
հարցումներ կընեն և պատասխան-
ներ կը փոխանակեն միմեանց հետ:
և անդին ուրիշներ միայնակ կամ
ընկերով կ'երթան բարի գալուստ
մաղթելու փոխանորդ հօր և նորա
Ս. աջը համբուրելու, են որ չողո-
քորթութեամբ և կեղծաւորու-
թեամբ, են որ տխուր և բարկա-
ցայտ դիմօք և են որ յարգանք
և ակնածութեամբ: Այս ամենու
մէջ ի բաց առեալ մանրամասն կեր-
պիւ նկարագրել այս առաջին տե-
սութեան ամեն պարագայները,
արժան կը համարիմ մի յանդուգն
եւ յամառ անձի մի անսխորժ եւ
կոշտ վարմունքն ընդդէմ փոխա-
նորդ հօր, որ գրեթէ զոլեցուց
հոն գտնուող ո'չ թէ միայն նորա
հակակարծիք եղողներն, այլ նոյն
խիկ համակարծիք եղողներն ան-
գամ, որք ստիպեցին զայն դուրս
վանելու: Այս անձ որ այժմ ի բան-
տի է, արեւալ կը ներկայանայ փո-
խանորդ հօր օղիի զօրութիւնը ի-
րեն օգնական առնելով, և այսպէս
կը գոչէ փոխանորդ հօր երեսին,
«Բիւզ ո'վ զրկեց հոս, հայր սուրբ,
ի'նչ գործի համար եկար դուն հոս»:
տէրտէնները ժամ խօթելու հա-
մար, կաթողիկոսին անունը չիտալ
յիշել տալու համար, նոր թաղա-
կա'ն ընտրելու համար. էկէր ա-
տանկ միտքեր մը ունիս նէ, մենք
քիզի չենք ուզեր, ուրկէց եկար նէ
հոն գնա»։ Նորին սրբութիւնը ա-
ռանց յուզման կը պատասխանէ այդ
անպատկառ անձին. «Տղաս, այժմ
այդ տեսակ խօսքերու ժամանակ չէ-
ես դեռ նոր եկայ, հիմա հանգըս-
տանալու պէտք ունիմ, վերջը կը
տեսնուինք այդ խնդիրներու մա-
սին»: Այլ այդ կոշտ անձը երբ
կաթիլ կը կրկին իւր յիշեալ անվայել
ընթացքը շարունակել առանց դիտ-
նալու թէ ինք ո'վ է և որո՞ւ հետ
և ո'ւր տեղ կը խօսի, եկեղեցւոյ
ժամակոյն անմիջապէս դուրս կը-
հանէ զայն: Այս միջադէպը դիտ-

մամբ մէջ կը բերեմ որպէս զի յա-
ջորդաբար պատահածներու մասին
ընթացողը ընթերցողը հասուն պա-
ղափար մը կազմեն և ըստ այնմ
դատեն: Հետեւեալ օր հինգշաբթի
փոխանորդ հայրն կը ներկայանայ
տեղւոյս կառավարիչ Վսեմ Շաքիր
բաշային. այլ փոխանորդ հայրն այն
պահուն կը հասնի կառավարու-
թեան դուռը երբ Վսեմ. կառա-
վարիչը առջեւն զրկած ըլլալով իւր
պարագայքը ինք ևս ի կառք հե-
ծած կը պատրաստուէր երթալ ի
կայարան՝ օգտփոխութեան երթա-
լու համար յԱյաջէհի որ աստի չո-
գեկառօք Յ 1/2 ժամու ճանապարհ
է դէպ ի Արեւելեան կողմ:

Վսեմ. Կառավարիչն երբ կիմա-
նայ փոխանորդ հօր առ ինքն ներ-
կայանան, անմիջապէս վար կիջնէ
կառքէն և սիրալիր կերպիւ ողջու-
նելէ յետոյ՝ ցաւ կը յայտնէ թէ
շոգեկառքին ժամանակն եկած լի-
նելուն և ընտանիքն ալ զրկած ըլ-
լալուն պատճառաւ չպիտի կարո-
ղանայ երկար տեսակցիլ իւր հետ
և ներողութիւն կը խնդրէ, առ այս
փոխանորդ հայրն անմիջապէս ցոյց
կուտայ իւր պաշտօնական գրերը
զորս ամենայն սիրով կընդունի Վը-
սեմ. Կառավարիչն և կը խոստանայ
իրեն զիւր գործ ամենայն աջակ-
ցութիւն չինայել նմա իւր պաշտօ-
նի վերաբերեալ ամեն դժուարու-
թեանց մէջ, և անմիջապէս կ'պատ-
ուիրէ փոխանորդին որ հրաւիրէ
զՊատր. փոխանորդ հայրն և սիրա-
լիր ընդունելութեամբ մը պատուէ
զայն: Վսեմ. Կառավարիչն ողջու-
նելով կը մեկնի և մեր փոխանորդ
հայրն կառավարչուի ուղղակի ըն-
դունելութեան պաշտօնական սրա-
հըն և անդ ամենայն արժանաւո-
րութեամբ և յարգանք մեծար-
ուելէ յետոյ՝ կրկին կը վերադառ-
նայ իւր պաշտօնատեղին ի Խորհրդ-
դարան: Այնուհետեւ մինչև երե-
կոյ հետզհետէ կը ներկայանան փո-
խանորդ հօր ի խորհրդարան հրա-
ժարեալ Թաղ. Խորհրդոյ լանդամ-
ներն, Տնտես. Խորհուրդն եւ Ող-
քատասիրաց ընկերութեան անդամ-
ներէն մի քանիներ: Այն տեղ կը
խօսուի բնականաբար վէճի տակ ե-
ղած խնդիրներու մասին, և փո-
խանորդ հայրն ի մէջ այլոց կ'ա-
ռարկէ հրաժարեալ Թաղ. Խորհրդ-
ոյ յաջորդ առժամայ խորհուրդ-
մը կազմել, ներկայք ամենքը մէկ
հաճութիւն կուտան թէ առժամ-
եայ խորհուրդ մը կազմելու և թէ
յիշատակութիւնը օրինաւոր ըլլա-
լու մասին այլ քահանայից խնդրոյ
նկատմամբ կըսեն՝ «չենք ըսեր թէ
քահանայները եկեղեցի չը մտնեն,
միայն թէ ժողովուրդի պէս պէտք
է կայնին և աղօթեն, և մինչև որ
մեղադարձի չը տան պէտք չէ պաշ-
տօն կատարեն և պատարագ մա-
տուցանեն»: Փոխանորդ հայրն այս
ամեն առարկութիւններու ամե-
նայն խոհմութեամբ պատասխա-
նած և երբեք որ և է վիճաբանու-
թեան տեղի չտուած կը գոհացնէր
ամեն իրեն ներկայացողներն: Հե-
տեւեալ օրն ուրբաթ՝ երկու քա-
հանայք կուգան եկեղեցի միմիայն
աղօթելու համար, սակայն հոն
ներկայ գտնուող մի քանի կոշտ ան-
ձինք՝ քահանայից այդ աղօթիւն
իսկ զլանալ կը յանդգնին և զանոնք
դուրս կը հանեն, քահանայք առանց
ընդդիմութեան կը հնազանդին և

առանց ո և է շփոթութեան խըն-
դիրն կը փակուի:

Այն օր փոխանորդ հայրն ըստ
նախորդ աւուր որոշման կը գոչէ
հրաժարեալ Թաղ. Խորհրդոյ ատե-
նապետն պահանջելու համար Ող-
քապիւն կնիքն առժամայ խորհուրդ-
մը կազմելու համար. ատենապե-
տի հետ կը ներկայանայ նաեւ ատե-
նադպիւրն յիշեալ հերուկ Յովսէփն
իւր մի քանի արբանեակներով. փո-
խանորդ հայրն կը պահանջէ կնիքն
ատենապետէն, այլ ատենադպիւրն
կը պատասխանէ փոխան ատենա-
պետի և ահաճութիւն կը յայտնէ
կնիքը յանձնելու մասին. հուսկ ու-
րեմն կը խոնարհին, ատենապետն
կը յանձնէ բանալիներն պահարա-
նին յորում էր նաեւ կնիքն. այս
գործողութիւնն հերուկի խղճին կը
զպչի, խորամանկութիւն մը կ'ստոր-
հի, կը ճարէ, կը գտնէ. հա՛, կը-
սէ, «չահատէթնամէ մի կար այն
պիտի կնքուէր» ըսելով, կառնէ բա-
նալին կը բանայ պահարանն և կը
նիքն պատրուակաւ մը առնելով
պահարանէն՝ կը կնքէ այդ խարե-
բայ գրութիւնը և կնիքն կը պահէ
իւր քով, և իւր մուշակութեան
մատնելու նպատակաւ անտեղի
խօսքեր մէջ բերելէ յետոյ, կամա-
ցուկ մը կծիկը կը դնէ իւր ընկեր-
ներով:

Փոխանորդ հայրը տեսնելով սո-
ցին այս յանդուգն և խորամանկ
ընթացքը կրկին լուր կը զրկէ ա-
տենապետին որպէս զի գայ և Ազգ-
կնիքն յանձնէ. սա կիմացնէ ատե-
նադպիւրն և որ իւր նախկին ըմբռնու-
ն և յանդուգն դիրքը աննկուն պա-
հելու տենչանօք արդէն հրաւէր
կարգացած էր իւր արբանեակնե-
րու որք ի սրճարանի օղիի զօրու-
թեան մէջ կորսնէին իւրեանց հա-
կաղգային գերը կատարելու յաջող-
ղութիւնը, ուստի և կազմ վիճա-
կի մէջ դնելով զայնա ինք (ատենա-
դպիւրն) իւր փեսացուի եւ ուրիշ
մի քանի անձերով կը ներկայանայ
Գեր. փոխանորդ հօր: Նորին սըր-
բութիւնն ամենայն քաղցրութեամբ
կիմացնէ իրեն թէ ինք պարտաւի-
րեալ է առժամայ խորհուրդ մը
կազմելու անպատճառ, ուստի և
կնիքն պէտք է վերադարձնեն ի-
րեն. իսկ յանդուգն ատենադպիւրն
ամենայն անամօթութեամբ կը պա-
տասխանէ թէ ինք չկրնար երբեք
կնիքը յանձնել և թէ իրեն վերա-
պահալ է առժամայ խորհուրդ
մը կազմելու կամ չկազմելու իրա-
ւունքը, և կը յարէ թէ ամբողջ
Մալիւմայոյ ժողովուրդը իրեն հմն
է և չեն ընդունիր երբեք իրենց հը-
րաժարականը. առ այս փոխանորդ
հայրը կը պատասխանէ թէ Թաղ.
Խորհուրդն իրենց հրաժարականը
զրկած է վարչութեան, Վարչու-
թիւնն ալ ընդունած: Սա լրբաբար
և ինքն իրմէ ելած կը պատասխա-
նէ թէ «Վարչութիւնն մեր հրաժա-
րականին՝ կսպասէր, ինչո՞ւ անմի-
ջապէս ընդունեցիք մեր հրաժարա-
կանը» ըսելով, որում կը պարտա-
խանէ Նորին սրբութիւնը ըսելով
թէ՝ «զաւակներս, ձեզ ո'վ քաւ-
թէ հրաժարական տաք, թող խոր-
հէիք ու չտայիք, մենք ի'նչ գիտ-
նանք թէ դուք հրաժարիլ չէք ու-
զեր, միթէ մեղաւոր եղած ենք
ձեր զրկած հրաժարականը ընդու-
նելով»:

(Տէվէթ)

